

Til Miljøstyrelsen

mst@mst.dk

Journalnummer: 001-18050.

Høringssvar til: Lov om ændring af lov om naturbeskyttelse (Nye muligheder for friluftsklamer i det åbne land)

Landbrug & Fødevarer vil indledningsvis takke for muligheden for afgive bemærkninger på Lov om ændring af lov om naturbeskyttelse – Nye muligheder for friluftsklamer i det åbne land.

Landbrug & Fødevarer ønsker mere liv uden for de store byer, hvilket kalder på forbedrede forhold for både erhvervslivet og civilsamfundet. De danske skilteregler kan understøtte dette, da bedre regler for skiltning i det åbne land kan gøre det lettere for lokale erhverv og turismål at tiltrække besøgende og understøtte liv og udvikling uden for de store byer. Landbrug & Fødevarer mener, at skiltereglerne kan forbedres på en måde, der også tager landskabelige hensyn.

Landbrug & Fødevarer har en række forslag til forbedrede skilteregler. Det gælder både skilte reguleret med udgangspunkt i Lov om naturbeskyttelse, men også regler for skilte i Transport- Bygnings- og Boligministeriets område.

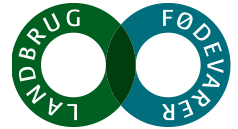
Det er glædeligt, at der nu præsenteres et lovforslag, der muliggør opsætning af skilte i flere situationer end i dag hvad angår skilte reguleret i naturbeskyttelsesloven. Landbrug & Fødevarer ser samtidig frem til, at der også på Transport-, Bygnings- og Boligministeriets område følges op på anbefalingerne fra den tværministerielle arbejdsgruppen.

Generelle bemærkninger

Generelt er det positivt, at reglerne for skiltning forenkles og at flere undtagelser fra forbud er udformet. Undtagelserne har nogle erhvervsmæssige fordele, ligesom de nu også bakker op om aktiviteter i landdistrikterne. Her menes tilføjelsen §21 stk. 3 om at arrangementer af kortere varighed undtages forbud. Det er arrangementer, der giver mere liv og aktivitet i landdistrikterne og også arrangementer, der binder land og by tættere sammen.

Af bemærkningerne fremgår det, at det skal være muligt at sætte *flere* skilte op. Landbrug & Fødevarer håber også på, at der fremadrettes kan sættes *bedre* skilte op.

Landbrug & Fødevarer har længe været af den holdning, at skilte skal kunne ses. Dette kan virke åbenlyst, men med den gældende lovgivning har dette kunnet betvivles, jf. bl.a. de meget restriktive regler for udformning af skilte, herunder retningslinjer for placering, farvevalg, anvendelse af logoer mv.

Det er også Landbrug & Fødevarers holdning, at selvom skilte skal kunne ses, så skal det være under landskabelige hensyn. Vi mener derfor ikke, at skilte skal være fx neonfarvet, retroflekerende, bevægelige og lignende.

Det er glædeligt, at der med lovændringen er udstukket et nyt princip om, at skilte skal kunne ses på afstand, dog uden at skiltene ikke må være dominerende. Jf. bemærkninger om virksomhedsreklamer, § 21, stk. 2.1. Princippet om at skilte faktisk skal kunne ses over afstand håber Landbrug & Fødevarer at genfinde, når de nærmere bestemmelser for udformning af skilte defineres af ministeren.

Lovforslaget rummer også mere fleksibilitet ift. placering af skilte, hvor der er nogle gode forbedringer. Der mindes her indledningsvist om, at mange landbrugsvirksomheder ikke nødvendigvis ligger tæt op til en større vej, hvor skiltning kunne være gavnlige. Dette uddybes nærmere under nogle af de specifikke bemærkninger.

Landbrug & Fødevarer bakker op om, at der kan sættes skilte op i tilknytning til en by/landsby. Dette skal naturligvis gøres i samarbejde med og efter med en eventuel lodsejer, der måtte eje den pågældende jord anvendt til formålet. Et forhold der også er understreget i bemærkningerne med henvisning til hensynet til den private ejendomsret.

Specifikke bemærkninger

§21 stk. 2.4

Det følger af lovforslaget, at der må skiltes ved landsbyerne, men samtidig at der med 30 meters-reglen tilstræbes en ordning på den permanente skiltning. Denne tilføjelse er et godt tiltag.

Af teksten fremgår det, at skiltet må "oplyse om lokale virksomheder i byen". Skal her forstås, at virksomheden skal være beliggende *inden for* byskiltet? Kan eksempelvis en planteskole eller lignende beliggende lidt ude for bygrænsen ikke få lov at få et reklameskilt på 30 meter-grænsen. Eksempelvis kunne en planteskole eller overnatningssted placeret uden for byen - men ikke langt fra "indfaldsvej Vest" – have gavn af at skilte ved "indfaldsvej Nord".

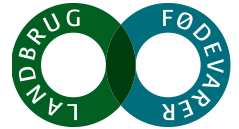
Det foreslås, at "i byen" slettes fra formuleringen, således vil virksomheder i tæt nærhed også har mulighed for at skilte tæt ved landsbyen.

Stk. 2.5

Af lovforslaget fremgår det, at formuleringen fastholdes. I bemærkningerne fremgår, at ministeren får bemyndigelse til at fastsættelse regler for udformning af skiltene. Af bemærkningerne fremgår det endvidere, at ministeren i sin fastsættelse af regler vil forenkle og lempe de nuværende regler for skiltenes størrelse og udformning. Denne ambition bakker Landbrug & Fødevarer varmt op om. Nedenstående er Landbrug & Fødevarers forslag til forenkling og lempelse, hvor princippet om at skilte kan ses (uden at blive dominerende) er videreført.:

Forslag:

- Skilte areal må være maks 2 m²
- Skiltet må oplyse om en virksomheds navn, adresse, art, produktion og slogan.
- Skiltet må ikke belyses, være oplyst, retroflekerende eller bevægeligt.
- Der må ikke i reklameøjemed i tilknytning til skiltet anbringes produkter, genstande, flag eller lignende.
- Farven må ikke være selvlysende eller neonfarver.

Således må skilteejeren selv bestemme formen, højden på placeringen - og stort set også farven.

Landbrug & Fødevarer så gerne, at der var større fleksibilitet i forhold til placering af skiltet. Nogle med næringsdrift er placeret således, at deres ejendom eller indkørsel ikke er placeret ud til en offentlig vej med nævneværdig trafik.

Stk. 2.6

Det følger af lovforslaget, at der kan opsættes mindre skilte om sæsonbetinget salg af frisk frugt og grøntsager mv. dyrket på ejendommen.

Henset til at store dele af landbrugsarealerne i Danmark indgår i en landbrugsbedrift bør landbrugsbedrift tilføjes til bestemmelsen. Det skal således også være muligt at opsætte mindre skilte om sæsonbetonet salg af frisk frugt og grøntsager mv. dyrket på andre ejendomme i landbrugsbedriften.

Det skal endvidere foreslås, at der også på egen ejendom kan opsættes mindre skilte om sæsonbetonet salg af frisk frugt og grøntsager mv. dyrket på nærtliggende gårde. Dette begrundes med, at der ved stalddørssalg i [Vejledning om detailhandelsplanlægning](#) (side 14) forstås følgende:

"På jordbrugsbedrifter kan der være et særligt ønske om at sælge nogle af bedriftens produkter ved stalddørssalg. Herved forstås et begrænset salg af uforarbejdede produkter, der sælges fra den ejendom, hvor de er produceret. Stalddørssalg kan imidlertid også omfatte produkter fra nærliggende gårde, der i kraft af f.eks. deres beliggenhed selv vil have vanskeligt ved at afsætte produkterne. Stalddørssalg betragtes ikke som egentlig detailhandel, men som led i den jordbrugsmæssige drift. Efter de gældende landzoneregler kræver stalddørssalg ikke landzonetilladelse."

Det foreslås derfor, at bestemmelsen ændres til følgende ordlyd:

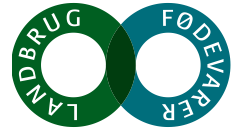
*Mindre skilte om sæsonbetinget salg af frisk frugt og grøntsager, blomster samt juletræer og pyntegrønt dyrket på den pågældende ejendom, **landbrugsbedrift eller nærliggende gårde**, der i sæsonen opsættes på egen ejendom, ved indkørsel til egen ejendom fra nærmeste offentlige vej eller private fællesvej eller ved en anden nærliggende sidevej eller markvej.*

Stk. 2.6 vedrørende således sæsonvarer. Der bør også være bedre mulighed for at skilte bedre for permanente tilbud, såsom gårdbutikker, keramik, glaspustere m.fl. Til formålet har Landbrug & Fødevarer forslag, der kan forbedre regler for serviceskilte, men dette er uden for dette ressortområde.

§ 21 stk. 3.

Stk. 3 er en tilføjelse til undtagelser vedrører kortvarige arrangementer, hvortil der er offentlig adgang. Der må ikke hersker tvivl om, at Landbrug & Fødevarer bakker op om, at der gives mulighed for bedre skiltning i forbindelse med disse begivenheder – begivenheder der er med til at skabe og synliggøre liv og aktivitet i landdistrikterne. Dog er der nogle uklarheder, samt muligheder for bedringer, som her er forsøgt anskueliggjort:

I bemærkningerne skelnes mellem "åben-gård" arrangementer og lokale arrangementer og skiltningmulighederne for disse. Der kan argumenteres for, at nogle "åben-gård" arrangementer har en størrelse og karakter, så de kan kaldes lokale arrangementer, således er distinktionen ikke helt klar. I forlængelse heraf argumenteres for, at disse bør

kunne opsætte midlertidige skilte lig den beskrevet for del såkaldt "lokale arrangementer" § 21, stk. 3.1.

For at uddybe: I stykke 3. 2 refereres til "små, enkeltstående arrangementer" – hvad forstås her ved "små"? Eksempelvis afholdes en gang årligt Åbent Landbrug, hvor mere end 60 gårde modtager omkring 100.000 besøgende. Nogle gårde modtager både 2-4.000 besøgende, hvilket er mere end fx mange loppemarkeder. I samme stil afholdes "Se øko-køer danse på græs" eller Sofaris. Disse arrangementer af enkelte stående gård-events, men er de defineret som "små", fordi de er et gård-arrangement?

Uanset, så får disse arrangementer mulighed for at placere skiltning på ejendommen eller ved indkørsel fra nærmeste offentlige vej. Det er en forbedring i forhold til gældende regler, hvilket Landbrug & Fødevarer gerne vil anerkende. Men der vil fortsat være mange, der vil være udfordrede af, at deres ejendom eller indkørsel ikke ligger tæt på offentlig vej med nævneværdig trafik, og derved ikke får megen gavn af denne mulighed.

Events som Åben Landbrug, Sofaris eller Se øko-køer danse på græs kan som beskrevet med rimelighed anskues som lokale arrangementer. Det foreslås derfor, at der til disse arrangementer skal være mulighed for en skiltning lig den til lokale arrangementer. Dvs. at det for de enkeltstående arrangementer som "åben gård" bliver muligt, at skilte ved indfaldsvejen til en by inden for en radius af 5 km af, hvor arrangementet afholdes.

Stk. 3.2 foreslås omformuleret som en kombination af stk. 3.1. og stk. 3.3, som beskrevet herunder, evt. med udelades af ordet "små", jf. ovennævntes bemærkning:

Skiltning til små, enkeltstående arrangementer i det åbne land som f.eks. "åben gård"-arrangementer, når:

- a) skiltningen opsættes på den ejendom, hvor arrangementet finder sted, eller ved indkørsel til ejendommen fra nærmeste offentlige vej eller private fællesvej, eller*
- b) skiltningen placeres ved indfaldsvejen eller indfaldsvejene til en by højst 30 m fra grænsen for den bymæssige bebyggelse og inden for en radius af 5 km fra adressen, hvor arrangementet afholdes.*

Med venlig hilsen

Kathrine Blæsbjerg Sørensen
Erhvervspolitisk konsulent
Landbrug & Fødevarer

E kbs@lf.dk | T 3339 4255 | M 4031 5718